

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

«ПОГОДЖУЮ»

« » _____ 2023 р.

**РІЧНИЙ ПЛАН РОБОТИ
ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА
Григорівської філії
Новомар'ївського ліцею**

Морозової Світлани Анатоліївни

на 2023-2024 навчальний рік

ВСТУП

Психологічна робота в Григорівській філії спрямована на збереження і зміцнення здоров'я, підвищення адаптивних можливостей учнів та створення умов для повноцінного і гармонійного розвитку всіх учасників освітнього процесу.

До складу психологічної служби Григорівської філії входять: практичний психолог Морозова Світлана Анатоліївна (0,25 ст.) та соціальний педагог Глаголенко Римма Іванівна (0,25 ст.).

Тема, над якою працює заклад освіти: **«Формування конкурентоспроможної особистості шляхом творчого співробітництва педагогічного колективу, учнів, батьків».**

Тема, над якою працює психологічна служба: **«Вивчення і створення психологічних умов, що максимально сприяють повноцінному особистісному розвитку учнів, формуванню соціальної активності, адаптації у колективі, поваги один до одного».**

Тема самоосвіти:
«Психолого-педагогічний супровід учнів, батьків та педагогів в сучасному освітньому середовищі».

Головна мета діяльності в новому 2023-2024 навчальному році – надання психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану, збереження і зміцнення здоров'я, підвищення адаптивних можливостей здобувачів освіти, створення умов для повноцінного і гармонійного розвитку всіх учасників освітнього процесу.

При складанні річного плану роботи практичного психолога, було враховано рекомендації, надані у наступних документах:

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII
- Указ Президента України від 25 травня 2020 року №195/2020 «Про національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»
- Наказ МОН від 22.05.2018 №9 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02. 2010 № 59 «Про вжиття заходів щодо запобігання насильству над дітьми»;
- «Про охорону дитинства» (зміни до Закону);
- «Про забезпечення організаційно – правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;
- Етичний кодекс практичного психолога від 18.12.1990 року
- Лист МОН України від 14.06.2022 № 1/6355-22 «Про Рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв'язку з війною в Україні та гуманітарною кризою»;
- Лист МОН України від 30.05.2022 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
- Лист МОН України від 13.05.2022 № 1/5119-22 «Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні»;
- Лист УНМЦ НАПНУ від 26.04.2022 № 43 «Про інформування щодо надання психологічної та соціально-педагогічної допомоги учасникам освітнього

процесу»;

- Лист МОН України від 12.04.2022 № 1/4068-22 «Щодо недопущення участі неповнолітніх у наданні інформації ворогу про військові позиції Збройних сил України»;

- Лист МОН України від 04.04.2022 № 1/3872-22 «Про методичні рекомендації «Перша психологічна допомога. Алгоритм дій»;

- Лист МОН України від 29.03.2022 №1/3737-22 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;

- Лист МОН від 30.11.2020 №6/1427-20 «Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти»;

- Лист МОН від 24.07.2019 №1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»;

- Лист ІМЗО від 04.12.2020 №22.1/10-2496 «Про методичні рекомендації щодо проведення профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти»;

- Лист МОН від 14.08.2020 №1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»;

- Лист МОН від 31.03.2020 №063/3996 «Про план заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти»;

- Лист МОН від 29.12.2018 №1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу»;

- Лист МОН від 10.09.2019 №1/9-570 «Щодо проведення в закладах освіти Всеукраїнського тижня з протидії булінгу»;

- Лист МОН від 17.11.2020 №6/1379-20 «Щодо Європейського дня захисту дітей від сексуальної експлуатації і сексуального насильства та Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства»»;

- Лист МОН від 10 березня 2021 р. №1/9-128 «Щодо необхідності проведення додаткових профілактичних заходів в середовищі дітей та підвищення обізнаності батьків»;

- Лист МОН від 27.11.2000 № 109 «Про тривалість робочого тижня практичних психологів-соціальних педагогів»;

- Лист МОН від 21.08.2023 №1/12492-23 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2023/2024 навчальному році».

I. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

У 2022-2023 навчальному році основною метою психологічної служби школи було соціально-психологічне забезпечення процесу реформування освіти на всіх її рівнях, здійснення психологічної експертизи, соціально-психологічної корекції, соціальної реабілітації учнівської молоді, психологічна просвіта всіх учасників навчально-виховного процесу, в умовах воєнного стану в Україні.

Систематична робота психологічної служби протягом року намагалась забезпечувати своєчасне вивчення психологічного та фізичного розвитку дитини, мотивів її поведінки і навчальної діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних особливостей, створення умов для саморозвитку та самовиховання.

Аналітична частина річного плану складена на основі вивчення підсумкових документів навчального закладу, а також на основі результатів спостережень та досліджень, проведених психологічною службою школи.

Враховуючи результати досліджень, були проведені відповідні психолого–педагогічні заходи: тренінгові заняття; заняття з циклу індивідуальна корекційно– відновлювальна робота.

Здійснювався контроль за адаптацією учнів при переході від початкової до середньої школи.

Для учнів 9 класу проведена діагностика професійної спрямованості і відповідна профорієнтаційна робота: довірчі бесіди зі школярами за результатами тестування, рольові ігри, тренінгові заняття.

Протягом року проводилась просвітницька діяльність: виступи на педагогічних радах, нарадах при директору, психолого-педагогічних консиліумах, участь у класних батьківських зборах, загальношкільних батьківських конференціях.

В період воєнного стану до основних завдань психологічної служби відноситься: психологічне консультування всіх учасників освітнього процесу щодо збереження психічного здоров'я під час воєнних дій, просвіта щодо методів самозаспокоєння, способів зниження стресу та надання всіх необхідних рекомендацій.

II. ЦІЛЕПОКЛАДАЮЧА ЧАСТИНА

Методична робота на 2023-2024 навчальний рік запланована з урахуванням провідної проблеми школи – «Формування конкурентоспроможної особистості шляхом творчого співробітництва педагогічного колективу, учнів, батьків».

Тема, над якою працює психологічна служба: «Вивчення і створення психологічних умов, що сприяють повноцінному особистісному розвитку учнів, формуванню соціальної активності, адаптації у колективі, поваги один до одного».

В 2023-2024 навчальному році планується продовження роботи по соціальному захисту дітей, по профілактиці та корекції девіантної поведінки дітей. Проведення індивідуально-психологічної роботи з усіма учасниками освітнього процесу, пов'язаного з охороною їх здоров'я шляхом консультацій, спрямованих на розв'язання проблем особистого життя, корекції та проектування життєвого шляху індивідуальності. Проведення просвітницько-пропагандистської роботи з підвищення психологічної культури вчителів та батьків.

Завдання практичного психолога на 2023 – 2024 навчальний рік:

- Психологічна підтримка під час війни.
- Психологічна підготовка дитини до школи.
- Допомога дитині в адаптації під час переходу з однієї вікової групи до іншої. Превентивне виховання, метою якого є формування в учнів орієнтації на здоровий спосіб життя та захист психічного здоров'я.
- Надання своєчасної психологічної допомоги дітям, учителям, батькам.
- Захист прав і свобод дитини, створення умов комфортного освітнього середовища.
- Захист психічного здоров'я дитини на всіх рівнях навчання.
- Сприяння формуванню в учнів таких якостей як саморозвиток, самореалізація, самоповага, самооцінка, соціальна адаптованість, життєва компетентність.
- Сприяння формуванню професійної компетентності вчителів.
- Сприяння підвищенню психологічної культури, соціальної компетентності школярів та особистої зрілості;
- Профілактика девіантної та ризикованої поведінки серед підлітків; профілактика паління, наркоманії, алкоголізму, поширення ВІЛ-СНІДу, безпритульності, насилля серед дітей та до дітей, безпека дітей в Інтернеті;
- Психологічний супровід успішної адаптації учнів 1-го та 5-го класів та організації навчально-виховного процесу;
- Психологічна допомога вчителям, батькам, учням у виявленні та ліквідації конфліктних ситуацій між усіма учасниками освітнього процесу;

На підставі аналізу роботи психологічної служби школи були виділені пріоритетні напрямки роботи:

- робота з постраждалими від насильства дітьми;
- консультативна допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку;

- реалізація розвивальних , профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- психологічна діагностика та аналіз динаміки психологічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти;
- забезпечення якісного психологічного супроводу навчально-виховного процесу;
- науково-методичне і практичне забезпечення просвітницької роботи з педагогами, учнями та батьками;
- розвиток у дітей творчих здібностей, підтримка обдарованих учнів, формування навичок самоосвіти і самореалізації особистості;

Робота з молодшими школярами направлена на підготовку дитини до навчання, адаптацію до шкільного життя, формуванню готовності до переходу у середню школу учнів 4 класу.

Робота з учнями середньої школи спрямована на допомогу в адаптаційний період п'ятикласників, роботу з дітьми, що мають ознаки шкільної дезадаптації, допомога в соціалізації учнів 9-го класу, профорієнтація.

Робота з педколективом орієнтується на оптимізацію емоційних станів, попередження «професійного вигорання», гуманізацію взаємин вчитель – учень, творче подолання конфліктів, консультування із складних проблем навчання та виховання дітей, допомозі у проведенні індивідуальної роботи з учнями.

Очікувані результати:

- Подолання кризових станів.
- Виключення випадків булінгу (цькування), домашнього насильства та дискримінації серед учасників освітнього процесу;
- Підвищення відповідальності учнів, формування здатності протистояти негативному впливу однолітків, дорослих та кризовим ситуаціям.
- Збереження та поліпшення психічного здоров'я учасників освітнього процесу.

III. ЗМІСТОВНА ЧАСТИНА

№ з/п	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти	Термін проведення	Де і з ким проводиться
Діагностика			
1.	Визначення рівня готовності першокласників до навчання у школі (індивідуальна діагностика)	жовтень - листопад	учні 1-го класу
2.	Виявлення сімей, родичі яких перебувають у військовій зоні та переселенців.	Вересень III тиждень	Учні школи
3.	Діагностика адаптованості п'ятикласників. Групова діагностика: - опитувальник К. Роджерса для виявлення адаптованості / неадаптованості особистості; - тест на дослідження шкільної тривожності Філіпса; - вивчення мотивації навчання (Лусканова); - Самооцінка школяра (Лонг Б., Зиллер Р., Хендерсон Р.)	жовтень-листопад січень-лютий (повторно)	учні 5-го класу
4.	Виявлення професійних нахилів, інтересів, здібностей старшокласників з метою рекомендації майбутньої професії. Групова діагностика: - «Диференційно-діагностичний опитувальник» (Клімов); - тест «Тип особистості» (Голланд); - «Карта інтересів» (Голомшток)	Листопад Січень-лютий	9 клас
5.	Проведення діагностичного мінімуму в 4-му класі: - діагностика рівня тривожності (Філіпса); - статус у колективі, характерні риси взаємин з однолітками (соціометрія Дж. Морено); - відвідування уроків з метою вивчення ставлення вчителя до учнів,	Травень	4 клас

	стилю проведення уроків і впливу цих факторів на засвоєння навчального матеріалу.		
6.	1. Діагностика схильності учнів до вивчення окремих предметів: - методика «Профіль» (модифікація «Карти інтересів»); - виявлення схильностей: «Опитувальник професійних схильностей Л. Йовайши» (модифікація Г.В.Резапкіной); - діагностики особливостей мислення: 2. Опитувальник типу мислення.	Протягом року	Учні 7-8-х класів
7.	Індивідуальна діагностична робота з дітьми, що потребують підвищеної уваги: - «Тест шкільної тривожності» (Філліпс); - «Методика діагностики стану агресії» (Басса-Дарки); - «Методика виявлення типу темпераменту» (Айзенк); - анкета гіперактивності (Калити).	За запитом педагогів	Учні, що потребують підвищеної уваги
8.	Пошук обдарованих учнів: - анкета мотивації Пашнева; - тест «Здібності школяра» (Петрушин)	Протягом навчального року	Учні
9.	Діагностика родинних відносин: - проєктивна методика «Кінетичний малюнок родини»; - тест «Ваше виховання».	За потреби	Учні, батьки
Профілактика			
1.	10 вересня - Всесвітній день запобігання самогубствам: 1. Заняття з елементами тренінгу «Стрес». 2. Тренінг «Підлітковий суїцид: як запобігти і уберегти». 3. Тренінг «Попередження суїцидальної поведінки у дітей».	Вересень	Учні школи

2.	1. Лекція «Як підтримати та заспокоїти дитину під час війни». 2. Поради та рекомендації «Алгоритм дій під час повітряної тривоги» 3. Консультація для учнів «Самодопомога під час війни»	Вересень	Педагоги Педагоги, учні Учні 5-7 класів
3.	Профілактика шкідливих звичок та формування навичок здорового способу життя	Жовтень листопад	Учні 1-9 класів
4.	Акція «16 днів проти насильства»	Листопад- грудень	Учні, батьки, педагоги
5.	Уроки добра	Грудень-січень	Учні 1-9 класів
6.	Профілактика конфліктних ситуацій «учень-учень», «учень-батьки», «учень-вчитель», «учитель-батьки»	Протягом року	Учні 1-9 класів
7.	Тренінги: - тренінгові заняття «Стоп булінг»; - тренінг «Ти і твої емоції»; - тренінгові заняття «Упевненість у собі як показник успішності в майбутньому. Крок до успіху» (психологічний супровід обдарованих дітей С.В.Бащенко).	Вересень- жовтень Лютий Березень	5-8 класи 6 клас 9 клас
8.	Перегляд мультфільмів «Права та обов'язки дитини в Україні».	Жовтень II тиждень	Учні 2-4 класів
9.	Тренінг «Дозволь собі бути щасливим».	Січень III тиждень	8-9 класи
10.	Година психолога «Протидія булінгу. Правила безпечної роботи в мережі інтернет»	Лютий	7-9 класи
11.	Тиждень соціально-психологічної служби школи. До всеукраїнського дня психолога.	Квітень III тиждень (за окремим планом)	Учні школи, педагоги, соціальний педагог
12.	Година психолога «Попереду у нас - 5 клас»	Травень I –III тиждень	Учні 4 класу

Корекція			
1.	Корекційно-розвиваючі заняття з адаптації першокласників до шкільного навчання «Я – першокласник!». Корекція дезадаптації першокласників «Адаптація першокласників до школи»	Грудень-січень	Учні 1-го класу
2.	Корекційні заняття з учнями з низьким рівнем адаптації (підвищена тривожність)	Листопад	Учні 5 класу
3.	Програма «Діти та війна». Навчання технік зцілення.	Протягом року (за потребою)	Учні 5-9 класи
4.	Тренінг «Збереження та зміцнення психологічного здоров'я педагога»	Лютий	Пед. колектив
5.	Індивідуальна корекційно-розвивальна робота з учнями, які мають низький статус в учнівських колективах.	Грудень-березень	Учні школи
6.	Підвищення стійкості до переживання наслідків стресу школярами після психотравмувальних подій, корекційно-розвиткова програма «Безпечний простір»	Протягом року	Учні
7.	Індивідуальна корекційна робота за запитом батьків, дітей, вчителів.	За запитом	Учні школи
Консультавання			
1.	Консультації дітей – вимушених переселенців, дітей, постраждалих унаслідок військових дій та їх батьків щодо розвитку самооцінки, соціалізації, розвитку товариськості	За потреби	Діти, батьки
2.	Консультативні бесіди за результатами діагностики.	Протягом навчального року	Вчителі, батьки, учні 1, 5 класів

3.	Профконсультації з метою допомоги у професійному визначенні	Лютий-травень	Учні
4.	Консультаційна робота з учасниками освітнього процесу з питань протидії булінгу.	Протягом навчального року	Учасники ОП
5.	Консультація батьків, щодо питань: - зниження тривожності, стабілізація емоційного стану; - проблеми у поведінці дітей; - проблеми у навчанні дітей; - результати діагностики дітей; - особисті проблеми батьків.	Впродовж навчального року	Батьки
6.	Індивідуальне консультування батьків, діти яких навчаються в 9 класі.	Січень	Батьки учнів 9 класу
7.	Консультування педагогів з питань оптимізації навчально-виховного процесу	впродовж навчального року	педагоги

Просвіта

1.	<p>Проведення з учнями бесід, лекцій, індивідуальних та групових консультацій з питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виховна година «Комп'ютерна залежність»; - виховна година «Шлюб. Одруження. Дитина»; - відео лекторій «Правова абетка»; - акція «Червону стрічку носять небайдужі» до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом; - година спілкування «Як обминути лихо» з переглядом відеофільму; - відеолекторій «Порушення прав дітей: експлуатація та торгівля»; - година спілкування «Коли дівчинка дорослішає»; - бесіди з профілактики шкідливих звичок, пропаганди ЗСЖ серед учнів. 	<p>7-8 класи</p> <p>9 клас (дівчата)</p> <p>1 -2 класи 8-9 класи</p> <p>6-7 класи</p> <p>8-9 класи</p> <p>7 клас 7-9 класи</p>	<p>Вересень</p> <p>Січень</p> <p>Грудень</p> <p>Березень</p> <p>Грудень</p> <p>Січень</p> <p>Протягом року</p>
----	---	--	--

2.	Ознайомлення педагогів з технологіями надання першої психологічної допомоги учасникам освітнього процесу та запровадження «Психологічної хвилинки» під час уроків.	Вересень	Педагоги
3.	Виступи на батьківських зборах (повідомлення результатів психологічних досліджень; надання рекомендацій). Лекторій для батьків «Шкільні труднощі, як з ними впоратися батькам першокласника», «Психологічні особливості розвитку дитини підліткового віку», «Психологічні особливості адаптації дитини до шкільного навчання», «Як допомогти дитині у виборі майбутньої професії».	За запитом адміністрації, класних керівників	
4.	Підготовка буклетів, пам'яток тощо	За планом	
5.	– Інформування з проблем торгівлі людьми. – Інформування з питань запобігання та протидії домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні.	Протягом навчального року	Учасники навчально-виховного процесу
6.	Інші виступи	за запитом	
Організаційно-методична функція, зв'язки з громадськістю			
1.	Планування роботи практичного психолога на рік, на місяць погодження робочих планів.	Протягом року	Психолог
2.	Виготовлення буклетів, пам'яток «Тривожні діти», «Дитячі страхи. Як їх подолати.», «Як знизити відчуття тривоги», «Способи подолання тривоги». Розробка психологічних рекомендацій.	Протягом року	Психолог

3.	Підготовка до проведення розвивальних та корекційних занять, до виступів на батьківських зборах, спільних нарадах для педагогів.	Протягом року	Психолог
4.	Консультації з методистами МОІППО	Протягом року	Психолог
5.	Складання звіту про виконану роботу: за півріччя; за рік.	Грудень, Травень	Психолог
6.	Підбір діагностичного інструментарію, оформлення наочностей та роздаткового матеріалу для проведення заходів просвітницького та профілактичного характеру.	Протягом року	Психолог
7.	Розробка рекомендацій вчителям, батькам, учням.	Протягом року	Психолог
8.	Заповнення щоденної документації.	Протягом навчального року	Психолог
Здійснення власного професійного розвитку та саморозвитку			
1.	Самоосвіта (в т.ч. онлайн-курси), вивчення передового досвіду психологів та психотерапевтів.	Протягом року	
3.	Курси підвищення кваліфікації практичних психологів на базі МОІППО.	За окремим графіком	

Щомісячна циклограма

Вересень- жовтень

- Психологічний супровід адаптації здобувачів освіти до освітнього процесу (нових умов навчання)
- Проведення профілактичних заходів:
 - 10 жовтня
 - Всесвітній день Психічного здоров'я.
- Профілактика торгівлі людьми. Дискримінація.

Листопад

- Профілактика насильства в сім'ї та навчальному закладі;
- Корекційно-розвивальна робота з учня ми, які виявили низький рівень адаптації до освітнього процесу;
- Складання аналітичних довідок за результатами проведеної діагностики.
 - Просвітницькі заходи до Всесвітнього дня дитини (20 листопада) щодо побудови ефективних взаємин з дитиною, профілактики правопорушень, що здійснюються по відношенню до дітей.
- 25 листопада-10 грудня – Тиждень толерантності в рамках 16 днів проти насильства
- 25 листопада Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства.

Грудень

- Організація та проведення заходів:
 - 1 грудня до Всесвітнього дня порозуміння з ВІЛ-інфікованими людьми (« Молодь за здоровий спосіб життя»)
 - 3 грудня- Міжнародний день людей з інвалідністю.
 - 10 грудня - День прав людини (формування правової культури у дітей і батьків).

Січень

- Профілактика життєстійкості та стресостійкості педагогічних працівників(емоційне вигорання).
- Профорієнтація, професійне самовизначення 9 клас (діагностика)

Лютий

- Профорієнтація, професійне самовизначення 9 клас (діагностика)
- Визначення психологічної готовності учнів 4 класів до навчання у 5 класі,
- 8 лютого - проведення заходів з Інтернет-безпеки до Дня безпечного Інтернету.

Березень

- Профорієнтація, професійне самовизначення 9 клас (діагностика)

Квітень

- Організація та проведення Тижня психології (23 квітня)
- Вивчення психологічної готовності дітей шестирічного віку до навчання в школі (якщо є звернення з боку батьків)

Травень

- Вивчення психологічної готовності дітей шестирічного віку до навчання в школі (якщо є звернення з боку батьків)
- Просвітницька робота та тренінгові заняття щодо психологічної підготовки учнів до ДПА, (формування впевненості та профілактика стресів).
- Аналіз проблем у професійній діяльності практичного психолога, узагальнення результатів роботи, формування відповідних висновків для врахування у подальшій роботі.
- Складання аналітичного і статистичного звітів про роботу за рік.

Червень

- Планування роботи на наступний навчальний рік.
- Самоосвіта
- Просвітницька робота з учасниками освітнього процесу з метою популяризувати безпечне проведення літніх канікул.
- поповнення банку соціально – педагогічних опитувальників та психодіагностичних методик новими методиками для роботи в 2024-2025н.р.